

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การศึกษาวิเคราะห์ขั้นตอนการมีของพระโพธิสัตว์ในพุทธศาสนา
 ผู้วิจัย : พระอธิการสุรพล ฐานวโร (จารัตน์)
 ปรินญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)
 คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
 : พระธรรมโมลี ดร. ป.ธ.๙, M.A., พธ.ด.
 : ผศ.ดร.สรเชต วรคามวิชัย ป.ธ.๙, ศน.บ. M.A., Ph.D.
 : ผศ.บรรจง โสดาดี พธ.บ., ศศ.ม.
 วันสำเร็จการศึกษา : ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๗

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาขั้นตอนการมีของพระโพธิสัตว์ในพระพุทธศาสนา ๒) ศึกษาการบำเพ็ญขั้นตอนการมีของพระโพธิสัตว์ในพระพุทธศาสนา ๓) วิเคราะห์การบำเพ็ญขั้นตอนการมีของพระโพธิสัตว์ในพุทธศาสนาเถรวาท ผลการศึกษาพบว่า

คำว่า “บารมี” หมายถึงปฏิบัติอันยอดเยี่ยม คุณธรรมที่ประพฤติปฏิบัติอย่างยิ่งยวดคือความดีที่บำเพ็ญอย่างพิเศษเพื่อบรรลุซึ่งจุดหมายอันสูง เช่นความเป็นพระพุทธเจ้าและความเป็นมหาสาวกเป็นต้น บารมีในพระพุทธศาสนาเถรวาทมี ๑๐ ประเภทคือทาน ศีล เนกขัมมะ ปัญญา วิริยะขันติ สัจจะ อธิษฐาน เมตตา และอุเบกขา บารมีจัดเป็น ๓ ระดับ คือระดับบารมี ระดับอุปบารมีและระดับปรมัตถบารมี

พระโพธิสัตว์ในพระพุทธศาสนาเถรวาทคือผู้ที่บำเพ็ญบารมีเพื่อตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าโดยบำเพ็ญบารมีอย่างใดอย่างหนึ่งในบารมีทั้ง ๑๐ ประเภท ตั้งแต่ขั้นธรรมดา ขั้นกลางคือขั้นอุปบารมีและขั้นสูงสุดคือขั้นปรมัตถบารมีให้เต็มเปี่ยมโดยมุ่งหวังพระสัมมาสัมโพธิญาณเป็นหลักชัยในการบำเพ็ญบารมี พระโพธิสัตว์ที่บำเพ็ญขั้นตอนการมีอย่างยิ่งยวดเช่น ขั้นตอนการมีของพระจันทกุมาร ขั้นตอนการมีของขันตีวาทีดาบส เป็นต้นพระโพธิสัตว์ทั้งสองเป็นแบบอย่างของผู้บำเพ็ญขั้นตอนการมี

ขั้นตอนการมีเป็นหนึ่งในสิบบารมีที่พระโพธิสัตว์ต้องบำเพ็ญ ขั้นตอนการมีนั้นเป็นคุณธรรมพื้นฐานของพระโพธิสัตว์ในพระพุทธศาสนาเถรวาท หมายความว่าแม้พระโพธิ์จะบำเพ็ญบารมีข้ออื่นๆ เช่น ทานบารมี ศีลบารมีเป็นต้น การบำเพ็ญบารมีนั้นก็ต้องมีขั้นตอนการมีแทรกอยู่ด้วย เพราะถ้าขาดขั้นต้นคือความอดทนแล้ว การบำเพ็ญบารมีอย่างอื่นก็สำเร็จได้ยาก การบำเพ็ญขั้นตอนการมีนั้น ต้องบำเพ็ญให้ครบทั้งสามระดับคือขั้นตอนการมีระดับธรรมดา ขั้นบารมีระดับกลางคือขั้นอุปบารมีและขั้นบารมีระดับสูงคือขั้นปรมัตถบารมี

Dissertation Title : A Critical Study of Khantiparama of Buddhist Bhodhisat

Researcher : Phraatikhansurapon Tanavaro(gharat)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Dissertation Supervisory Committee

: Dr.Phratammolee, Pali IX.,M.A.,Ph.D.

: Asst.Dr.Sorachet Vorakamvichai,Pali ix.,B.A.,M.A.,Ph.D.

: Asst.Banchong Sodadee, B.A,M.A.

Date of Graduation : March 27, 2014

Abstract

The purposes of this thesis were : 1)To study khanti parama of Bhodhisat In Buddhism, 2)To critically study the growing and developing of Khantiparama of Bhodhisat in Buddhism 3)To integrate the Khanti Dharma for using in the present time .

The results of this research were as follows

Khanti or patience in Buddhism can be divided into 3 levels ; 1, Titikkha-khanti – the fundamental patience ,to control the not be covered by greed, anger and foolishness ; 2,Tapakkhanti –the medium standard of patience ; to be able to cover or control greed anger and foolishness by meditation ; 3 Athivasana –khanti : the high standard of patience –to be able to stop defilement absolutely . Khanti or patience is the direct way for the bhodhisat to get into enlighten and become the Buddha in the future . The phodhisat or one who hopes to be the Buddha in the future must keep khanti or patience as parama or foundation of being Buddha . From the critical study ,it was found that khanti or patience; if fulfilled and kept as parama, can lead one into top goal,the Buddhahood.This is the way of all Buddhas.

From critical study , kanti or patience is the way of controlling mind and body,preventing all defilements; greed anger and foolishness. When the khanti-parama is fulfilled ,other paramas ; for instance;- dana-parama or donation ,seela- parama or to fulfill the commandments, athisthana parama or stability of good wish etc. will be easily fulfilled. In the common society or in the present situation, Khantiparama or patience can be utilized in the proper Situation . In working , talking or communicating

with other people , khanti or patience is highly needed ; so much so that one can get to the top of society.